

Vajda János
Az én szülőföldem

Hagyjatok, oh, hagyjatok nem nézni
A frivól jelenvilág képébe!...
Hagyjatok rohannom olykor-olykor
Vadon erdők kellő közepébe!

E kivetkőzött, vásott világban
Csak ez áll még eredetiségben,
S csak ezt az egyet köszönöm a sorsnak,
Hogy én itt születtem, nevelődtem...

Pedig tán, ha jobban meggondolnám,
Nem is volna mit köszönnöm érte;
E kebelt, mint maga, egyenessé
S őszintére nevelni hogy mérte?!...

S midőn lelkem ez őszinteségben,
Mint magát kinőtt fa, oly kemény lett,
Akkor elvitt e szeretett földről
E ferde, álnok emberek közé tett!

Hol aztán a megkeményedett fa
A puhákkal nem tudott hajolni,
S nem csóválta a fejét úgy, mint ők,
A szél akárhonnán kezde fújni...

S jöttek a fölingerült szélvészek
Megin gatandók keménységében;
De jó, hogy oly durva volt a héja
Viharos hullámok ellenében!...

S nem hajolt és nem fog meghajolni!...
Törjék bár akárhol vagy szakadjon!...
S lenne bár ez miattad, szülőföld,
Nem, ezért rád soha nem haragszom.

De mit tolakodol emlékembe,
Gyűlöletes képe jelenemnek?
- Képzelet sasszárnya, vígy el engem
Vadonába szép szülőföldemnek!

Hadd lássam azt a sötét hegyoldalt,
Hadd lássam alatta a kis kunyhót,
Ahol nyomorom azzal kezdődött,
Hogy csak félig láttam napvilágot...

De azért se baj volt; elaludtam,
Fülemile szomorú dalára;
Fölbredtem a piros hajnallal
Sárgarigó víg sippantására.

Aztán mentem a hegyi patakhoz,
Fenekéről aranyakat szedtem
Kavicsokból,... de tudom, nem lesznek
Több ily aranyaim az életben!...

Nem is soká tartottak - mert később
Egy bagolyhoz adtak nevelésbe;
Ez olykor az éj sötétségénél
Bús eszméket huhogott fülembe...

Beszélt a halálról, másvilágról...
De én csak félfülemmel hallgattam,
Mert oly gyönyörűen énekelt egy
Kis madárka a szomszéd bokorban!

Szabadságról zengett a madárka
S szerelemről... több se kellett nékem!
Odahagytam tisztos tanítómát,
S a madárka versenytársa lettem.

S énekeltünk gyönyörű nótákat,
Pedig minket nem tanított senki...
Mert szabadok voltunk... hej hogy eztán
Nem fogok ily szépen énekelni!

Mert eljöttem a szabad magányból;

Sorsom besodort a nagy világba,
Hol sok hányatás után elértem
A nagy világ táncpalotájába.

De itt midőn énekelni kezdtem,
Dalaim hangjára mind megálltak;
S úgy énekelj, hogy mi táncolhassunk.
Hallgatóim rám ekép rivaltak...

Nem, én nektek soha nem éneklek,
Nem vagytok méltók lantom dalára...
Beléd költözködöm - tán örökre -,
Dalaimnak kedves iskolája!

Lantomat is elviszem magammal,
Visszazengik legalább a bércek;
Szabadon ereszttem érzeményim,
Melyek a kebelben meg nem férnek.

Szülőföldem, szép erdő, fogadj el!
Veled fogok ezután zenegni,
Mennydörögni mennydörgéseiddel,
Napod sugarával olvadozni!...

Borostyánt... ne adj fejemre... nem kell!
Úgy se tartós az élet babéra!
Szakíts élő virágot tavaszkor,
Jön az élet ősze, s elhervasztja...

Hanem hogyha dalaim szeretted,
Tartsa meg őket völgyed sziklája;
Tán, ha század mulva viszhangozza,
Megkérdik, ki volt a völgy lakója?...